

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 10ης Ιουλίου 2024*

«Οικονομική και νομισματική πολιτική – Προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων –
Εναντίωση της ΕΚΤ στην απόκτηση ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικό ίδρυμα –
Προσφυγή ακυρώσεως – Έννομο συμφέρον – Άμεσος επηρεασμός – Εν μέρει απαράδεκτο –
Φήμη και επαγγελματική επάρκεια του υποψήφιου αγοραστή – Οικονομική ευρωστία –
Συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας – Καταπολέμηση της νομιμοποίησης
εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας –
Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση T-323/22,

PH,

PI,

PJ,

Socrates Capital Ltd, με έδρα το Τορόντο (Καναδάς),

εκπροσωπούμενοι από τους D. Hillemann, C. Fischer και T. Ehls, δικηγόρους,

προσφεύγοντες,

κατά

Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), εκπροσωπούμενης από την E. Yoo, την S. Letocart και
τον V. Hümpfner,

καθής,

υποστηριζόμενης από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Δ. Τριανταφύλλου,

παρεμβαίνουσα,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. da Silva Passos, πρόεδρο, S. Gervasoni (εισηγητή) και T. Rynnä, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

γραμματέας: V. Di Bucci

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

έχοντας υπόψη ότι οι διάδικοι δεν υπέβαλαν αίτημα για τον καθορισμό ημερομηνίας διεξαγωγής επ' ακροατηρίου συζητήσεως εντός τριών εβδομάδων από την επίδοση του εγγράφου με το οποίο γνωστοποιήθηκε η περάτωση της έγγραφης διαδικασίας, και αποφασίζοντας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 106, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί χωρίς να διεξαχθεί προφορική διαδικασία,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση¹

- 1 Με την προσφυγή τους βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, οι προσφεύγοντες, ΡΗ, ΡΙ, ΡJ και Socrates Capital Ltd, ζητούν την ακύρωση της απόφασης της 22ας Μαρτίου 2022 με την οποία η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αντιτάχθηκε στην εκ μέρους των ΡΗ, ΡΙ και ΡJ απόκτηση ειδικής συμμετοχής στην ΗΚΒ Bank GmbH (στο εξής: τράπεζα-στόχος) καθώς και στην εκ μέρους τους υπέρβαση του 50 % του κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου στην εν λόγω τράπεζα.

I. Ιστορικό της διαφοράς και μεταγενέστερα της ασκήσεως της προσφυγής πραγματικά περιστατικά

- 2 Όταν εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, η τράπεζα-στόχος ήταν λιγότερο σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 4, του κανονισμού 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ 2013, L 287, σ. 63), με έδρα στη Γερμανία, το οποίο τελεί υπό την άμεση προληπτική εποπτεία της Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin, Ομοσπονδιακής αρχής εποπτείας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, Γερμανία).
- 3 Κατά την ημερομηνία έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης, η Socrates Capital κατείχε το 81,6 % του κεφαλαίου και το 95,14 % των δικαιωμάτων ψήφου στην τράπεζα-στόχο. Η ίδια ανήκε κατά 100 %, εμμέσως (μέσω δύο εταιριών χαρτοφυλακίου) και τελικώς, στον Α.

[παραλειπόμενα]

- 7 Στις 9 Απριλίου 2020 και στις 9 Ιουλίου 2020, αντιστοίχως, ο ΡΗ, αφενός, και οι ΡΙ και ΡJ, αφετέρου, γνωστοποίησαν στην BaFin την πρόθεσή τους να αποκτήσουν, ως έμμεσοι αγοραστές ο ΡΗ και η ΡΙ και ως άμεση αγοράστρια η ΡJ, ειδική συμμετοχή και να υπερβούν το 50 % του κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου στην τράπεζα-στόχο (στο εξής: προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής), μέσω της απόκτησης όλων των μεριδίων που κατείχε η Socrates Capital στην τράπεζα-στόχο.

[παραλειπόμενα]

¹ Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις της παρούσας αποφάσεως των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

- 10 Τον Αύγουστο του 2020 η Socrates Capital, αφενός, και οι PI και PJ, αφετέρου, συνήψαν σύμβαση αγοραπωλησίας με σκοπό την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής (στο εξής: σύμβαση αγοραπωλησίας). Στο πλαίσιο της σύμβασης αυτής, η οποία υπέκειτο σε προϋποθέσεις και περιείχε ρήτρες καταγγελίας, η Socrates Capital συμφώνησε να πωλήσει στην PJ, έναντι ποσού [2-20] εκατομμυρίων ευρώ, την ειδική συμμετοχή που είχε αποκτήσει στην τράπεζα-στόχο τον Ιούνιο του 2017.

[παραλειπόμενα]

- 20 Στις 22 Μαρτίου 2022 η ΕΚΤ κοινοποίησε την προσβαλλόμενη απόφαση στους υποψήφιους αγοραστές καθώς και την απάντησή της στις παρατηρήσεις επί του σχεδίου της προσβαλλόμενης απόφασης (στο εξής: απάντηση στις παρατηρήσεις).
- 21 Η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε βάσει, ιδίως, των άρθρων 22 και 23 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ 2013, L 176, σ. 338), όπως είχαν μεταφερθεί στη γερμανική νομοθεσία για τον πιστωτικό τομέα. Η ΕΚΤ έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι έπρεπε να εναντιωθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής, δεδομένου ότι οι υποψήφιοι αγοραστές δεν πληρούσαν τα κριτήρια της φήμης, της χρηματοοικονομικής ευρωστίας, της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας και της καταπολέμησης του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

[παραλειπόμενα]

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 26 Με υπόμνημα που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 8 Σεπτεμβρίου 2022, η ΕΚΤ ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι παρείλκε η έκδοση απόφασης επί της προσφυγής. Με διάταξη της 11ης Ιανουαρίου 2023, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να εξετάσει το ως άνω αίτημα μαζί με την ουσία της υπόθεσης.
- 27 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:
- να διαπιστώσει το μη σύννομο της προσβαλλόμενης απόφασης καθώς και την προσβολή των δικαιωμάτων τους·
 - να καταδικάσει την ΕΚΤ στα δικαστικά έξοδα.
- 28 Η ΕΚΤ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να διαπιστώσει ότι παρέλκει πλέον η κρίση επί της προσφυγής·
 - επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη, κατά το μέρος που ασκήθηκε από τη Socrates Capital και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη·
 - να καταδικάσει αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

- 29 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρεμβαίνουσα υπέρ της ΕΚΤ, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
 - να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

[παραλειπόμενα]

Γ. Επί του παραδεκτού της προσφυγής κατά το μέρος που ασκείται από τη Socrates Capital

- 51 Η ΕΚΤ εκτιμά ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά άμεσα και ατομικά τη Socrates Capital και, ως εκ τούτου, η εταιρία αυτή δεν νομιμοποιείται να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Κατά την ΕΚΤ, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επηρεάζει τη νομική κατάσταση της Socrates Capital, καθότι δεν την εμποδίζει, από αμιγώς νομική άποψη, να πωλήσει τη συμμετοχή της στον ενδιαφερόμενο αγοραστή, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται καμία κύρωση κατά του πωλητή των μεριδίων. Όσον αφορά τον σκοπό της διαδικασίας, τα κριτήρια για την αξιολόγηση της απόκτησης ειδικής συμμετοχής και τη διοικητική διαδικασία, η απόφαση περί εναντίωσης στην απόκτηση ειδικής συμμετοχής, η οποία επηρεάζει μόνον τον δυνητικό αγοραστή, δεν αφορά άμεσα τον πωλητή της ειδικής συμμετοχής. Η ΕΚΤ προσθέτει ότι η προϋπόθεση περί ατομικού επηρεασμού δεν πληρούται, διότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι το αποτέλεσμα της αξιολόγησης κριτηρίων τα οποία δεν έχουν σχέση με τον πωλητή της ειδικής συμμετοχής.
- 52 Οι προσφεύγοντες αντικρούουν την ως άνω επιχειρηματολογία. Κατά τους προσφεύγοντες, η ΕΚΤ δεν λαμβάνει υπόψη το ότι η σύμβαση αγοραπωλησίας περιέχει ρήτρα αιρεσιμότητας, δυνάμει της οποίας η σύμβαση δεν είναι εκτελεστή σε περίπτωση που η ΕΚΤ εναντιωθεί στην οικεία συναλλαγή. Η προσβαλλόμενη απόφαση θίγει επίσης το δικαίωμα ιδιοκτησίας και την επιχειρηματική ελευθερία της Socrates Capital. Επιπλέον, στην προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται ότι η φήμη των υποψηφίων αγοραστών έχει πληγεί καθόσον «είχαν συναλλαγές» με τον πωλητή, γεγονός που ισοδυναμεί με γενική απαγόρευση αγοράς της τράπεζας-στόχου. Η Socrates Capital θίγεται ατομικά, δεδομένου ότι καμία άλλη οντότητα δεν κατέχει την πλειονότητα των μετοχών που επιθυμούν να αγοράσουν οι υποψήφιοι αγοραστές.
- 53 Συναφώς, παρατηρείται ότι οι τέσσερις προσφεύγοντες άσκησαν μία και την αυτή προσφυγή. Πλην όμως, αφής στιγμής πρόκειται για μία και την αυτή προσφυγή, δεδομένου ότι οι ΡΗ, ΡΙ και ΡJ νομιμοποιούνται ενεργητικώς, παρέλκει η εξέταση της ενεργητικής νομιμοποίησης της Socrates Capital (πρβλ. απόφαση της 24ης Μαρτίου 1993, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-313/90, EU:C:1993:111, σκέψη 31).
- 54 Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο, προς το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του ζητήματος του παραδεκτού που τίθεται με την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η ΕΚΤ, να αποφανθεί επί της εν λόγω ένστασης.
- 55 Το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προβλέπει δύο περιπτώσεις στις οποίες ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο νομιμοποιείται ενεργητικώς να ασκήσει προσφυγή κατά πράξης της οποίας δεν είναι αποδέκτης. Αφενός, η προσφυγή αυτή μπορεί να ασκηθεί υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη αφορά το πρόσωπο άμεσα και ατομικά. Αφετέρου, το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να ασκήσει

προσφυγή κατά κανονιστικής πράξης για την εφαρμογή της οποίας δεν απαιτούνται εκτελεστικά μέτρα, εφόσον η πράξη το αφορά άμεσα (απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2018, *Internacional de Productos Metálicos* κατά Επιτροπής, C-145/17 P, EU:C:2018:839, σκέψη 32).

- 56 Οι κατά το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προϋποθέσεις παραδεκτού πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα του θεμελιώδους δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική προστασία, χωρίς όμως η ερμηνεία αυτή να καταλήγει στην παράκαμψη των προϋποθέσεων που προβλέπει ρητώς η Συνθήκη ΛΕΕ (απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami* κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-583/11 P, EU:C:2013:625, σκέψη 98).
- 57 Στην υπό κρίση διαφορά, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν κοινοποιήθηκε στη *Socrates Capital*. Εξάλλου, καμία διάταξη δεν απαιτούσε τέτοια κοινοποίηση στην ως άνω προσφεύγουσα λόγω της ιδιότητάς της ως μεταβιβάζουσας την επίμαχη ειδική συμμετοχή. Δεδομένου ότι η *Socrates Capital* δεν είναι αποδέκτρια της προσβαλλόμενης απόφασης, μόνον αν εμπίπτει σε μία από τις δύο περιπτώσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 55 ανωτέρω μπορεί να αναγνωριστεί η ενεργητική της νομιμοποίηση.
- 58 Εξάλλου, λαμβανομένου υπόψη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι κανονιστική πράξη, το παραδεκτό της προσφυγής πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα της πρώτης περίπτωσης που μνημονεύεται στη σκέψη 55 ανωτέρω.
- 59 Συνεπώς, πρέπει κατ' αρχάς να καθοριστεί αν η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά άμεσα τη *Socrates Capital*.
- 60 Η προϋπόθεση του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, κατά την οποία το μέτρο που προσβάλλεται με προσφυγή πρέπει να αφορά άμεσα ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, απαιτεί τη συνδρομή δύο σωρευτικών κριτηρίων, δηλαδή το προσβαλλόμενο μέτρο πρέπει, αφενός, να παράγει άμεσα αποτελέσματα επί της έννομης κατάστασης του προσώπου αυτού και, αφετέρου, να μην καταλείπει εξουσία εκτίμησης στους αποδέκτες του, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του, δεδομένου ότι η τελευταία έχει αμιγώς αυτόματο χαρακτήρα και απορρέει αποκλειστικά από τη ρύθμιση της Ένωσης, χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλόμενων κανόνων [απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, *Βενεζουέλα* κατά Συμβουλίου (Επηρεασμός τρίτου κράτους), C-872/19 P, EU:C:2021:507, σκέψη 61].
- 61 Προκειμένου να κριθεί αν μια πράξη παράγει έννομα αποτελέσματα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ιδίως το αντικείμενό της, το περιεχόμενο, η ουσία, καθώς και το νομικό και πραγματικό πλαίσιο εντός του οποίου αυτή εκδόθηκε [απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, *Βενεζουέλα* κατά Συμβουλίου (Επηρεασμός τρίτου κράτους), C-872/19 P, EU:C:2021:507, σκέψη 66].
- 62 Ο μηχανισμός ελέγχου των ειδικών συμμετοχών που προβλέπεται στα άρθρα 22 επ. της οδηγίας 2013/36 απαιτεί από το πρόσωπο που επιθυμεί να αποκτήσει ειδική συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα να υποβληθεί σε προηγούμενη αξιολόγηση, ιδίως όσον αφορά τη φήμη και την οικονομική του ευρωστία, προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηστή και συνετή διοίκηση του οικείου πιστωτικού ιδρύματος.
- 63 Τα κριτήρια εκτίμησης της κοινοποίησης απόκτησης ειδικής συμμετοχής, τα οποία προβλέπει το άρθρο 23 της οδηγίας 2013/36, αποσκοπούν στην αξιολόγηση της καταλληλότητας του υποψήφιου αγοραστή και της πρότασης απόκτησης συμμετοχής που υποβάλλει στην αρμόδια αρχή. Συγκεκριμένα, η εκτίμηση έχει ως αντικείμενο την επαλήθευση του ότι ο υποψήφιος αγοραστής διαθέτει καλή φήμη και την απαιτούμενη χρηματοοικονομική ευρωστία, κατά τρόπον

ώστε το ίδρυμα οι συμμετοχές του οποίου πρόκειται να αποκτηθούν να συνεχίσει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας. Η εκτίμηση αυτή συμβάλλει επίσης στο να αποτραπεί η χρηματοδότηση της συναλλαγής με πόρους προερχόμενους από παράνομες δραστηριότητες (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Campos Sánchez-Bordona στην υπόθεση Berlusconi και Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:502, σημείο 80).

- 64 Δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/36, εναπόκειται στον υποψήφιο αγοραστή να κοινοποιήσει στις αρμόδιες αρχές την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής. Εξάλλου, η οδηγία αυτή δεν μνημονεύει ούτε τη δημοσίευση της εν λόγω κοινοποίησης ούτε τη δυνατότητα άλλων προσώπων πλην του υποψήφιου αγοραστή, ιδίως δε του προσώπου που επιθυμεί να μεταβιβάσει τη συμμετοχή του σε πιστωτικό ίδρυμα, να συμμετάσχουν στη διαδικασία εκτίμησης της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής.
- 65 Κατά το άρθρο 22, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/36, αν οι αρμόδιες αρχές αποφασίσουν να αντιταχθούν στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής, ενημερώνουν σχετικά τον υποψήφιο αγοραστή, εκθέτοντας τους λόγους της απόφασης αυτής.
- 66 Τέλος, κατά το άρθρο 26, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/36, σε περίπτωση που αποκτηθεί συμμετοχή παρά την αντίθεση των αρμόδιων αρχών, τα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από άλλες κυρώσεις που μπορούν να θεσπίσουν, προβλέπουν είτε την αναστολή της άσκησης των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, είτε την ακυρότητα ή δυνατότητα ακύρωσης των σχετικών ψήφων.
- 67 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο μηχανισμός ελέγχου των ειδικών συμμετοχών αποσκοπεί στην εκτίμηση, πριν από την απόκτηση τέτοιων συμμετοχών, της καταλληλότητας των υποψηφίων αγοραστών που επιθυμούν να αποκτήσουν πρόσβαση στον τραπεζικό τομέα ως ιδιοκτήτες.
- 68 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εναντίωση στην απόκτηση ειδικής συμμετοχής σε πιστωτικό ίδρυμα δεν μεταβάλλει τη νομική κατάσταση της εταιρίας που πωλεί μια τέτοια συμμετοχή.
- 69 Πράγματι, μολονότι η εναντίωση στην απόκτηση ειδικής συμμετοχής θέτει υπό αμφισβήτηση τη δυνατότητα των υποψηφίων αγοραστών να συνάψουν σύμβαση με τον πωλητή ειδικής συμμετοχής, αντιθέτως, δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το δικαίωμα του πωλητή να προχωρήσει σε πράξη μεταβίβασης –την οποία μπορεί, ιδίως, να συμφωνήσει με άλλον δυνητικό αγοραστή–, αντιστοιχεί δε απλώς σε άρνηση να επιτραπεί στους υποψήφιους αγοραστές να αποκτήσουν πρόσβαση στον τραπεζικό τομέα ως ιδιοκτήτες.
- 70 Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η προσβαλλόμενη απόφαση. Η οδηγία 2013/36 δεν μνημονεύει ούτε τη δημοσίευση της κοινοποίησης της απόκτησης ειδικής συμμετοχής σε πιστωτικό ίδρυμα, ούτε τη δυνατότητα συμμετοχής τρίτων στη διοικητική διαδικασία, ούτε ακόμη τη συστηματική δημοσίευση της απόφασης της αρμόδιας αρχής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την εναντίωση στην απόκτηση ειδικής συμμετοχής, προβλέπει μόνον κυρώσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που αντιστοιχούν στη συμμετοχή που απέκτησαν οι υποψήφιοι αγοραστές. Ειδικότερα, οι κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 2c, παράγραφος 2, του Kreditwesengesetz (νόμου για τον πιστωτικό τομέα), της 9ης Σεπτεμβρίου 1998 (BGBl. 1998 I, σ. 2776), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 10ης Αυγούστου 2021 (BGBl. 2021 I, σ. 3436, στο εξής: KWG) δεν περιλαμβάνουν ούτε κυρώσεις εις βάρος του πωλητή ειδικής συμμετοχής ούτε μέτρα όπως η ακυρότητα της ίδιας της αγοράς ή η υποχρέωση επαναφοράς των πραγμάτων στην προ της πώλησης κατάσταση.

- 71 Συνεπώς, εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση αξιολογεί την καταλληλότητα των υποψηφίων αγοραστών και όχι τη νομιμότητα της σύμβασης αγοραπωλησίας.
- 72 Η ρήτρα της σύμβασης αγοραπωλησίας δυνάμει της οποίας η σύμβαση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς την άδεια της ΕΚΤ είχε εισαχθεί οικειοθελώς από τα συμβαλλόμενα μέρη. Βεβαίως, ρήτρα την οποία περιέλαβαν οι συμβαλλόμενοι σε μια σύμβαση μπορεί να απηχεί τη σχετική νομοθεσία (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 5ης Μαΐου 1998, Dreyfus κατά Επιτροπής, C-386/96 P, EU:C:1998:193, σκέψη 51). Εντούτοις, εν προκειμένω, η εν λόγω ρήτρα απηχεί νομοθεσία βάσει της οποίας ο υποψήφιος αγοραστής πρέπει να λάβει διοικητική άδεια που αποσκοπεί στην εκτίμηση της καταλληλότητάς του να εισέλθει στον τραπεζικό τομέα ως ιδιοκτήτης. Αντιθέτως προς τις περιστάσεις της υπόθεσης επί της οποίας εξεδόθη η απόφαση της 5ης Μαΐου 1998, Dreyfus κατά Επιτροπής (C-386/96 P, EU:C:1998:193), η ΕΚΤ δεν αποφαινεται επί της νομιμότητας της σύμβασης που θα συναφθεί ενδεχομένως μεταξύ των υποψηφίων αγοραστών και του πωλητή συμμετοχής σε πιστωτικό ίδρυμα όταν αξιολογεί την κοινοποίηση της εν λόγω απόκτησης συμμετοχής.
- 73 Εξάλλου, το άρθρο 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) ορίζει ότι η επιχειρηματική ελευθερία αναγνωρίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.
- 74 Το δε άρθρο 17 του Χάρτη ορίζει ότι κάθε πρόσωπο δικαιούται να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί.
- 75 Συναφώς, μολονότι η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας και στην επιχειρηματική ελευθερία των υποψηφίων αγοραστών, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά επέμβαση στα ίδια δικαιώματα όσον αφορά τη Socrates Capital. Συγκεκριμένα, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν θίγει άμεσα το δικαίωμα της Socrates Capital να πωλήσει τα μερίδιά της στην τράπεζα-στόχο.
- 76 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, η ΕΚΤ δεν θεώρησε ότι οι υποψήφιοι αγοραστές δεν είχαν καλή φήμη επειδή, γενικώς, «είχαν συναλλαγές» με τη Socrates Capital. Ειδικότερα, η ΕΚΤ δεν επέκρινε τους υποψήφιους αγοραστές επειδή υπέγραψαν τη σύμβαση αγοραπωλησίας με τη Socrates Capital. Στο σημείο 2.7 της προσβαλλόμενης απόφασης, η ΕΚΤ επέκρινε τους υποψήφιους αγοραστές μόνον διότι είχαν την πρόθεση να εμπλέξουν τον Α στην υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και να τον διορίσουν στο γνωμοδοτικό συμβούλιο μετά την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν βασίμως να υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ισοδυναμεί με γενική απαγόρευση να πωλήσει η Socrates Capital τα μερίδια που έχει στην τράπεζα-στόχο.
- 77 Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά άμεσα τη Socrates Capital.
- 78 Κατά συνέπεια, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί αν η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά ατομικά τη Socrates Capital, η προσφυγή είναι απαράδεκτη όσον αφορά την εταιρία αυτή.

Δ. Επί της βασιμότητας της προσφυγής

[παραλειπόμενα]

6. Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αφορά παράβαση του άρθρου 2c, παράγραφος 1b, πρώτη περίοδος, σημείο 1, του KWG όσον αφορά την επαγγελματική επάρκεια

[παραλειπόμενα]

α) Επί της δυνατότητας της ΕΚΤ να εκτιμήσει την επαγγελματική επάρκεια των υποψηφίων αγοραστών

- 357 Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν για πρώτη φορά ότι η ΕΚΤ δεν μπορούσε να θεμελιώσει την προσβαλλόμενη απόφαση στην επαγγελματική επάρκεια του υποψήφιου αγοραστή. Το άρθρο 23, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/36 αναφέρεται στη φήμη και όχι την επαγγελματική επάρκεια του υποψήφιου αγοραστή. Επομένως, κατά τους ισχυρισμούς τους, η ΕΚΤ δεν τήρησε το άρθρο αυτό, όπως μεταφέρθηκε στο γερμανικό δίκαιο.

[παραλειπόμενα]

- 362 Επιπλέον, είναι αληθές ότι το άρθρο 23, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/36 μνημονεύει, στο στοιχείο α', μόνον τη φήμη του υποψήφιου αγοραστή, ενώ το ίδιο άρθρο μνημονεύει, στο στοιχείο β', τη φήμη, τη γνώση, τις δεξιότητες και την πείρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 91, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας, οιοδήποτε μέλους του διοικητικού οργάνου θα διευθύνει τις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος κατόπιν της προτεινόμενης απόκτησης συμμετοχής.
- 363 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, κατά τη συνήθη έννοιά του, ο όρος «εύφημος» σημαίνει «άξιος εκτίμησης» ή «εγνωσμένης φήμης». Ο ορισμός αυτός, ο οποίος παραπέμπει ιδίως στην κοινή γνώμη, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο η φήμη ενός προσώπου να εξαρτάται από την επαγγελματική του επάρκεια.
- 364 Κατά την αιτιολογική σκέψη 8 της οδηγίας 2007/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, για τροποποίηση της οδηγίας 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 2002/83/ΕΚ, 2004/39/ΕΚ, 2005/68/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ σχετικά με τους διαδικαστικούς κανόνες και τα κριτήρια αξιολόγησης για την προληπτική αξιολόγηση της απόκτησης και της αύξησης συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα (ΕΕ 2007, L 247, σ. 1), της οποίας οι διατάξεις επαναλαμβάνονται στην οδηγία 2013/36, το κριτήριο που αφορά τη φήμη του υποψήφιου αγοραστή σημαίνει ότι χρειάζεται να διαπιστωθεί εάν υφίστανται αμφιβολίες σχετικά με την ακεραιότητα ή την «επαγγελματική ικανότητα» του υποψήφιου αγοραστή και εάν είναι βάσιμες αυτές οι αμφιβολίες.
- 365 Η συνεκτίμηση, κατά την εξέταση της φήμης του υποψήφιου αγοραστή, της επαγγελματικής του επάρκειας συνάδει με την αξιολόγηση της «καταλληλότητας» του υποψηφίου αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/36. Συνάδει επίσης με τον σκοπό του ελέγχου της απόκτησης ειδικών συμμετοχών, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση της χρηστής και συνετής διαχείρισης του πιστωτικού ιδρύματος. Δεδομένου ότι ο κάτοχος ειδικής συμμετοχής είναι σε θέση να ασκήσει επιρροή στο οικείο πιστωτικό ίδρυμα, η επαγγελματική του επάρκεια συμβάλλει σε μια τέτοια υγιή και συνετή διαχείριση του ιδρύματος αυτού.
- 366 Κατά τα λοιπά, οι κοινές κατευθυντήριες γραμμές επιρρωννύουν την ερμηνεία αυτή, καθόσον αναφέρουν, ιδίως στο σημείο 10.1, ότι η φήμη του υποψήφιου αγοραστή πρέπει να καλύπτει την ακεραιότητα και την επαγγελματική του επάρκεια.

- 367 Το γράμμα του άρθρου 2c, παράγραφος 1b, πρώτη περίοδος, σημείο 1, του KWG, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 282 ανωτέρω, δεν αποκλείει την ερμηνεία αυτή. Η αιτιολογική έκθεση του Gesetz zur Umsetzung der Beteiligungsrichtlinie (νόμου για τη μεταφορά της οδηγίας περί συμμετοχών), της 12ης Μαρτίου 2009 (BGBl., 2009 I, σ. 470), ο οποίος μεταφέρει στο γερμανικό δίκαιο την οδηγία 2007/44, αναφέρει ότι το κριτήριο αξιοπιστίας συνίσταται στην εξακρίβωση της ύπαρξης αμφιβολιών ως προς την ακεραιότητα και την «επαγγελματική επάρκεια» υποψήφιου αγοραστή και τη βασιμότητα των εν λόγω αμφιβολιών.
- 368 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το κριτήριο της φήμης που μνημονεύεται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/36 έχει την έννοια ότι περιλαμβάνει την αξιολόγηση της επαγγελματικής επάρκειας του υποψήφιου αγοραστή.
- 369 Ως εκ τούτου, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν βασίμως να υποστηρίξουν ότι η ΕΚΤ, καθόσον εξέτασε την επαγγελματική επάρκεια των υποψηφίων αγοραστών, δεν τήρησε το άρθρο 23 της οδηγίας 2013/36, όπως μεταφέρθηκε στο γερμανικό δίκαιο.

[παραλείπόμενα]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Οι ΡΗ, ΡΙ, ΡJ και Socrates Capital Ltd φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους καθώς και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).**
- 3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της.**

da Silva Passos

Gervasoni

Pynnä

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 10 Ιουλίου 2024.

(υπογραφές)